

РЕШЕНИЕ

№ 30850

гр. София, 19.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав, в
публично заседание на 19.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **9889** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 128, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 19ж АПК във вр. с чл. 45а, ал. 4 ЗЗО.

Образувано е по искова молба, подадена от „Аджибадем Сити Клиник Университетска многопрофилна болница за активно лечение Токуда“ ЕАД ("АСК УМБАЛ Токуда" ЕАД), чрез пълномощника адв. Г. Р., с представено пълномощно, срещу Националната здравноосигурителна каса, с която са предявени обективно кумулативно съединени искове за заплащане на медицинска дейност, оказана на здравноосигурени лица в периода м. януари и февруари 2022 г., а именно: 1) медицинска дейност по ИЗ № 3364/2022 г. на ЗОЛ С. Г. Н., лекуван в периода 30.01.2022 г. - 07.02.2022г. по КП № 168.2 в лечебното заведение, на стойност от 8020 лв.; 2) медицинска дейност по ИЗ № 5816/2022 г. на ЗОЛ К. И. К., лекуван в периода 20.02.2022 г. - 25.02.2022 г. по КП № 168.2 в лечебното заведение, на стойност от 8020 лв., както и на сумата в общ размер от 4974,13 лв., представляваща законна лихва за забава върху главницата в общ размер от 16040 лв. за период на забава от 26.03.2022г. до 08.10.2024 г. Претендират се и законната лихва за забава върху главниците, считано от датата на подаване на исковата молба – 09.10.2024 г., до окончателното изплащане, както и разноските по делото.

В исковата молба е изложено, че е извършена и отчетена, но не е заплатена поради отпадането ѝ на предварителен контрол, съответно е включена в месечното известие от НЗОК за отхвърлени случаи, медицинска дейност за два медицински случая на здравноосигурени лица за периода от 01.02.2022г. до 28.02.2022г., а именно: оказаната медицинска помощ на задължително здравноосигурено лице С. Г. Н. по ИЗ № 3364/2022г. на стойност от 8020 лв. и оказаната медицинска помощ на задължително здравноосигурено лице К. И. К. по ИЗ № 5816/2022г., също

възлизаща на стойност 8020 лв. Сочи се, че процесните два случая са включени в протокол от извършена проверка на "АСК УМБАЛ Токуда" ЕАД с № РД-18-956-1/26.10.2022г., обективиращ констатациите на длъжностното лице контролор в отдел ДКБМП при СЗОК, които в частта за незакупуване на дейността ищецът е оспорил на основание чл. 74, ал. 4 ЗЗО, като е депозирал становище пред директора на СЗОК. В резултат от оспорването е проведено заседание на Арбитражната комисия по медицински дейности към СЗОК, за което е съставен протокол № 35 от 18.11.2022г. Излагат се доводи, че в протокола от проверката на случаите, както и в решението на арбитражната комисия изрично е констатирано, че по време на хоспитализацията са извършени всички изискуеми процедури с налични в ИЗ резултати, отразени в направлението за хоспитализация и епикриза, което според ищеца води до извод, че коректното изпълнение и отчитане на пътеката е безспорно. Сочи, че основанието за отказ е единствено неспазване изискванията на чл. 351, ал. 10 от НРД за МД за 2020 - 2022 във връзка с чл.9 от Вътрешните правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на КП № 168 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания“ РД-16-46/29.09.2021г. (Вътрешните правила). Ищецът поддържа становище, че посоченото в справката за отхвърлени случаи за февруари 2022г., както и в протокола от проверката, основание не съществува като нормативно предвидено основание за незаплащане на надлежно изпълнена и отчетена медицинска помощ, нито като договорно такова. Счита, че не е налице твърдяното нарушение на нормативните условия за заплащане на дейността по КП 168.2 и за двамата пациенти, приети по тази клинична пътека. Сочи, че и за двете ИЗ е извършена идентична немотивирана констатация, че не са спазени изискванията на чл. 351, ал. 10 от НРД за МД 2020-2022 във връзка с чл. 9 от Вътрешните правила, без да са изложени аргументи защо според проверяващия не са спазени посочените изисквания. Твърди в тази връзка, че и двата случая разполагат с предварително одобрение за извършването и заплащането им, като дейността е извършена след получаването му, а НРД за МД 2020 - 2022г. не предвижда ограничения в срока за валидност на издадено разрешение. Такова правило не е въведено и в условията на клиничната пътека. Ищецът счита, че въведеното с чл. 9 от Вътрешните правила едностранно и некоректно поставено ограничение в срока на валидност на дадените разрешения за изпълнение и респективно заплащане на дейността по КП № 168.2 е в противоречие с НРД за МД 2020 - 2022 и Закона за здравното осигуряване. Освен това, лечебното заведение подава надлежно и своевременно документи до комисията към ЦУ на НЗОК, но при липса на яснота кога точно и дали ще бъде издадено дадено разрешение от НЗОК /и кога лечебното заведение ще бъде уведомено за него/, невинаги е възможно да се предположи с такава точност, да се запази и планира дата за използване на медицинската апаратура за роботизирана хирургия и извършване на операцията, която да се впише в този едностранно определен от управителя на НЗОК 30-дневен срок от издаване, а не от получаване на разрешението. Според ищеца изтичането на такъв едностранно определен от административния орган и законово необоснован 30-дневен срок на валидност на решението за заплащане, респ. провеждане на дадено оперативно лечение, при наличието на напълно доказана медицинска нужда и необходимост, а също при изпълнение на условията на НРД за МД и на клиничната пътека, не съставлява законно основание за отказ от лечение или лишаване на здравноосигурен пациент от правото му да получи регламентирана и гарантирана от националното законодателство медицинска помощ. Отделно, сочи се в исковата молба, че твърдението, че не са спазени чл. 351, ал. 10 от НРД за МД за 2020 – 2022 г. и/или чл.9 от Вътрешните правила не е мотивирано и конкретизирано в нарушение на чл. 35 АПК. Според ищеца липсата на излагане на фактически констатации, които да кореспондират с правните основания, изложени в акта, както и липса на посочени относими правни норми, даващи

основание за незаплащане на надлежно оказана медицинска помощ, води до извод, че не е изпълнено основно изискване относно формата на акта съобразно разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК.

По тези съображения ищецът поддържа, че НЗОК дължи сумата в общ размер от 16040 лева, представляваща сумарно главницата по двете ИЗ по КП № 168.2 (всяка от тях на стойност от 8020 лв.), и сумата в размер на 4974,13 лева, представляваща законна лихва за забава, изчислена върху главницата от 16 040 лева за периода от 26.03.2022 г. (датата на изпадане в забава за съответното плащане и по двете ИЗ) до датата на подаване на искова молба. Претендира се и законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът - Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), в представения писмен отговор на исковата молба, оспорва изцяло предявените искове с подробни доводи за тяхната неоснователност, поддържани и в съдебно заседание от процесуалния представител юрк. М.. Излага, че при процесните ИЗ № 3364/2022 г. и № 5816/2022 г. по КП № 168.2 е било констатирано, че не са спазени изискванията на чл. 351, ал. 10 от НРД за МД 2020-2022 във връзка с чл. 9 от Вътрешните правила, като същата констатация съвпада с медицинския контрол по справка на отдел ДКБМП при СЗОК. С оглед изложеното, счита, че не е налице правно основание за заплащане на претендираната от лечебното заведение медицинска дейност за процесния период. Оспорва се и дължимостта на лихва за претендираните вземания по съображения за неприложимостта на чл.86 ЗЗД. Претендира присъждане на разноски по делото. Софийска градска прокуратура не се представлява в производството по делото и не взема становище по предявените искове.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Липсва спор между страните по делото, че "АСК УМБАЛ Токуда" ЕАД е лечебно заведение за осъществяване на лечебна дейност за болнична помощ, действащо въз основа на разрешение на министъра на здравеопазването, с последно Разрешение № МБ-311/26.06.2023 г., регистрирано с регистрационен № [ЕГН] в регистъра по чл. 49, ал. 1 от Закона за лечебните заведения към Министерство на здравеопазването, както и че лечебното заведение е определено за университетска болница съгласно Решение № 248 от 03.04.2024 г. на Министерския съвет.

Между ищеца "АСК УМБАЛ Токуда" ЕАД, като изпълнител на медицинска помощ, и Националната здравноосигурителна каса, представлявана от директора на Столична здравноосигурителна каса, като възложител, на основание чл. 59, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) и в съответствие с Националния рамков договор за медицинските дейности между НЗОК и Българския лекарски съюз (БЛС) за 2020-2022 г. (НРД за МД за 2020-2022 г.) е сключен договор с № 22-2513 от 28.02.2020 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури и извършване на клинични процедури с НЗОК /за краткост договора/индивидуалния договор/, неразделна част от който представлява и Приложение № 2 „Стойности за заплащане през 2020 г. на обеми на дейностите в БМП, на медицинските изделия в БМП и на лекарствените продукти за лечение в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги“.

С чл. 1, ал. 1, т. 1 от индивидуалния договор страните са уговорили, че изпълнителят се задължава да оказва на здравноосигурени лица, на здравнонеосигурени лица по § 2, ал.1 от Закона за бюджета на НЗОК за 2020 г., (за акушерска помощ по чл.82, ал.1, т.2 от Закона за здравето) и на лицата по § 8, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2020г., медицинска помощ по КП от Приложение

№ 17 „Клинични пътеки“ на НРД за МД за 2020-2022 г. Конкретните договорени клинични пътеки са посочени в чл. 1, ал. 1 от индивидуалния договор. Съгласно чл. 1, ал. 2 възложителят се задължава да заплаща дейностите по ал.1 съгласно глава деветнадесета, раздел VI, VIII и IX от НРД за МД за 2020-2022 г.

Съобразно клаузата на чл. 39, ал. 1, т. 1, подт. 1.1. от индивидуалния договор ответникът, като възложител по договора, се задължава да закупува и заплаща на ищеца договорената по чл. 1, ал. 1, извършена и отчетена от изпълнителя болнична медицинска помощ по клинични пътеки от приложение № 17 "Клинични пътеки" от НРД за медицинските дейности за 2020-2022г.

По силата на чл. 40, ал. 1 от договора цените на клиничните пътеки са определени и договорени съгласно чл. 338 от НРД за МД 2020 - 2022г.

Според чл. 51, ал. 1, раздел VI "Условия и срокове за заплащане на дейностите в болничната медицинска помощ", изпълнителят ежедневно подава файлове по електронен път в утвърдени от НЗОК формати за оказаната за денонощие дейност, включена в предмета на договора. Ежедневно подадената по електронен път информация се обработва в информационната система на НЗОК. След окончателната обработка за календарен месец в срок до 15,00 ч. на седмия работен ден, следващ отчетния месец, РЗОК изпраща по електронен път на изпълнителя месечно известие, съдържащо одобрената и отхвърлената от заплащане дейност, лекарствени продукти и/или медицински изделия, заплащани от НЗОК извън стойността на КП/АПр/КПр, и съответните основания за отхвърляне /чл. 51, ал. 10 от договора/.

Основанията за отхвърляне от заплащане по ал. 10 са регламентирани в чл. 51, ал. 12 от договора. Съгласно клаузата на чл. 68 от индивидуалния договор плащанията на изпълнителя за извършена и отчетена медицинска дейност се извършват чрез РЗОК до 25-то число на месеца, следващ отчетния, с изключение на: 1. плащанията по финансово-отчетни документи по чл. 52, ал. 4, които се извършват в срок до 10 работни дни след постъпване в НЗОК на превод на целеви средства от Агенцията за социално подпомагане; 2. плащанията по финансово-отчетни документи по чл. 52, ал. 5, които се извършват в срок до 10 работни дни след постъпване в НЗОК на превод на целеви средства от Агенцията за социално подпомагане и 3. плащанията по финансово-отчетни документи по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3, които се извършват до 30-то число на втория месец, следващ отчетния.

В случай че възложителят не заплати на изпълнителя извършената и отчетена дейност по КП/АПр/КПр в сроковете, определени в НРД за МД 2020 -2022 г. и договора, страните са постигнали съгласие, че възложителят дължи на изпълнителя законна лихва за забава за просроченото време - чл.61, ал.1 от индивидуалния договор.

Сключеният между страните индивидуален договор е изменен и допълнен с допълнително споразумение № 36 от 19.03.2021 г., с което в чл. 1, ал. 1, т. 1 се добавя и КП 168.2. В чл. 40, ал. 1 от договора се създават т. 1б, 2а и 3а, като цените на оказваната медицинска помощ по КП се актуализират в 1б, а видно от съдържащата се в същата разпоредба таблица - ред 181 и 182, цените на КП № 168.1 и 168.2 са уговорени в размер на 8020 лв. С допълнително споразумение с № 83 от 27.06.2022 г. страните се споразумяват за изменения и допълнения в раздел V "Цени, условия и срокове за отчитане и заплащане" от договора, като се извършва следваща актуализация на цените за оказваната медицинска помощ. Видно от таблицата, въведена с разпоредбата на чл. 40, ал. 1, т. 1в, цената на КП № 168.1 и № 168.2 за периода от 01.01.2022 г. до 30.04.2022г. (относим към процесните ИЗ) остава непроменена, а именно 8020 лв.

С исковата молба се претендира заплащането на извършена и отчетена, но незаплатена от НЗОК, медицинска дейност по два медицински случая на здравноосигурени лица, а именно: Относно ИЗ № 3364/2022 г. по КП № 168.2 на задължително здравноосигуреното лице С. Г. Н.,

хоспитализиран на 30.01.2022 г. и дехоспитализиран на 07.02.2022 г. Липсва спор, а тези обстоятелства се и установяват от представената медицинска документация, че по ИЗ № 3364/2022г. се касае за пациент с поставена диагноза С20 „Злокачествено новообразование на правото черво (ректум)“ със стадий ПА TNM: cT3 cN0 CM0, нуждаещ се от оперативно лечение – асистирана с робот резекция на ректума, отказан за заплащане на основание чл. 351, ал. 10 от НРД 2020-2022 и чл. 9 от Вътрешните правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на КП № 168 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания" РД 16-46/29.09.2021 г.

Установява се, че от лечебното заведение е подадено заявление с вх. № 11-02-2147/21.12.2021 г. на НЗОК до Комисията в ЦУ на НЗОК за разрешение за заплащане на оперативното лечение на пациента по клинична пътека № 168.2 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания в хирургията, гръдната хирургия, детската хирургия и урологията“ от Договор № РД-НС-01-4-8 от 15.01.2021 г. за изменение и допълнение на НРД 2020 - 2022 за МД, съгласно утвърдените от управителя на НЗОК Правила № РД-16-7/12.02.2021г.

Със заявлението е посочено, че датата на оперативната интервенция е определена за 06.01.2022г., а хоспитализацията – за 05.01.2022г. Приложена е медицинска документация на пациента, както и декларация, че към момента оперативната интервенция по КП № 168 (КП № 168.1 и КП № 168.2) не е осъществена.

Не се спори, че с Решение № РД-15-819/31.12.2021 г. на управителя на НЗОК е разрешено заплащането на плановото оперативно лечение по КП 168.2 за пациента. Същото е връчено на ищеца на 04.01.2022 г. Видно от приложеното уведомително писмо до изпълнителния директор на „Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда“ АД с изх. № 11-02-2147/04.01.2022г., посочено е, че разрешението е валидно 30 дни от датата на издаване.

Изпратено е уведомително писмо от "АСК УМБАЛ Токуда" ЕАД към ЦУ на НЗОК с изх. № 15-11-56/25.01.2022г., с което НЗОК е информирана, че при пациента С. Г. Н. оперативната интервенция по КП 168.2 е планирана за провеждане на 31.01.2022г. поради медицински причини.

Установява се от представената епикриза от Клиника по чернодробна, жлъчна, панкреатична и обща хирургия, ИЗ 3364, че пациентът е хоспитализиран на 30.01.2022г. и на 31.01.2022г. е извършена оперативната интервенция. По време на хоспитализацията са извършени всички изискуеми процедури с налични в ИЗ резултати и отразени в направлението за хоспитализация и епикризата, както и изискуемата оперативна процедура, асистирана с робот (код 48.63). От лечебното заведение са уведомили комисията в НЗОК и са предоставили копие от оперативния протокол.

Относно ИЗ № 5816/2022г. по КП № 168.2 на здравноосигуреното лице К. И. К., хоспитализиран на 20.02.2022 г. и дехоспитализиран на 25.02.2022г. Касае се за пациент с поставена диагноза С64 „Злокачествено новообразование на бъбрека, с изключение на бъбречното легенче“, отказан за заплащане на основание чл. 351, ал. 10 от НРД 2020-2022 и чл. 9 от Вътрешните правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на КП №168 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания" РД 16-46/29.09.2021 г.

От лечебното заведение е подадено заявление с изх. № 1992/21.12.2021 г. на НЗОК до Комисията в ЦУ на НЗОК за заплащане на оперативното лечение на пациента по Клинична пътека № 168.2 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания в хирургията, гръдната хирургия, детската хирургия и урологията“ от Договор № РД-НС-01-4-8 от 15.01.2021 г. за изменение и допълнение на НРД 2020 - 2022 за МД, съгласно утвърдените от управителя на НЗОК Правила № РД-16-7/12.02.2021 г. Приложена е медицинска документация на пациента, както и декларация, че

към момента оперативната интервенция по КП № 168 (КП № 168.1 и КП № 168.2) не е осъществена.

С Решение № РД-15-11/10.01.2022 г. на управителя на НЗОК е било разрешено заплащане на дейността по КП № 168.2 за пациента. С връченото на 12.01.2022г. на лечебното заведение писмо с изх. № 11-02-89 от 12.01.2022г. на НЗОК е посочено, че разрешението е валидно 30 дни от датата на издаването му.

Последвало е изпращане от ищеца на уведомително писмо към ЦУ на НЗОК с изх. № 15-11-36-1/01.02.2022 г., с което НЗОК е информирана, че при пациента К. К. оперативната интервенция ще се реализира на по-късен етап поради медицински причини. Посочено е, че е планирана оперативна интервенция на 04.02.2022 г., но при рутинното изследване при всеки прием в ЛЗ е установен положителен тест за Ковид-19 и поради тази причина не е възможна оперативна интервенция на посочената дата.

С писмо с изх. № 15-11-36-4/14.02.2022г. до НЗОК лечебното заведение е информирало НЗОК, че при пациента се планира планов прием на 20.02.2022г. и оперативна интервенция на 21.02.2022г.

Не е спорно, че по време на хоспитализацията на ЗОЛ К. И. К. са извършени всички изискуеми процедури с налични в ИЗ резултати и отразени в направлението за хоспитализация и епикриза, както и изискуемата оперативна процедура - асистирана с робот частична нефректомия (код 55.4). От лечебното заведение са уведомили комисията в НЗОК и са предоставили копие от оперативния протокол.

Дейността по двете ИЗ е включена в месечна справка RHIF № 368 от 16.03.2022г. от НЗОК за отхвърлени случаи за периода от 01.02.2022 г. до 28.02.2022 г., в която в частта относно процесните две ИЗ като причини за отхвърлянето на случаите е посочено следното: „Отказан за заплащане на финансов контрол. Дейността по КП 168.1/2 е извършена над 30 дни след решението от комисията. Отказ на основание чл. 351, ал. 10 от НРД 2020-2022 и чл.9 от Вътрешни правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на Клинична пътека № 168 (№ 168.1 и № 168.2) - „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания“ РД-16-46/29.09.2021 г.“.

С писмо с вх. № 22-2513-173/22.03.2022 г. на СЗОК лечебното заведение е депозирило възражение до СЗОК по повод отхвърлени от заплащане случаи за м. февруари 2022 г.

На основание Заповед № РД-18-956/18.10.2022 г. на директора на СЗОК в периода от 18.10.2022 г. до 25.10.2022 г. е извършена проверка на лечебното заведение, приключила със съставянето на Протокол № РД-18-956-1/26.10.2022г., обективиращ констатациите на длъжностното лице – контролор в отдел ДКБМП при СЗОК. Направен е извод, че в процесните ИЗ № 3364/2022г. и № 5816/2022г. не са спазени изискванията на чл. 351, ал. 10 от НРД за МД 2020 – 2022 във връзка с чл.9 от Вътрешните правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на КП № 168 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания“ РД 16-46/29.09.2021г., която констатация съвпада с медицински контрол по справка на отдел ДКБМП при СЗОК. При тези констатации длъжностното лице е приело, че е налице основание процесните ИЗ по КП № 168.2 да не бъдат предложени за закупуване от СЗОК.

Протоколът е оспорен от „АСК УМБАЛ Токуда“ ЕАД, като на основание чл.75, ал.1 от ЗЗО на 18.11.2022 г. е проведено заседание на Арбитражната комисия по медицински дейности към СЗОК, за което е съставен Протокол № 35, видно от който оставя решението по спора на директора на СЗОК поради равен брой гласове.

Представени са по делото и Вътрешни правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на клинична пътека № 168 (№ 168.1 и № 168.2) „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания“, утвърдени от управителя на

НЗОК.

Други относими доказателства не са ангажирани по делото.

При така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав формира следните правни изводи:

Предявените обективно кумулативно съединени иски са с правно основание по чл. 128, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 45а, ал. 4 ЗЗО и чл. 86 ЗЗД във вр. с чл. 19ж АПК, като исковите претенции на "АСК УМБАЛ Токуда" ЕАД се основават на твърдяно договорно неизпълнение от страна на ответника НЗОК на задължение по договор № 22-2513 от 28.02.2020 г. за заплащане на медицинска дейност, оказана на здравноосигурени лица в периода м. януари и февруари 2022 г., а именно: 1) медицинска дейност по ИЗ № 3364/2022 г. на ЗОЛ С. Г. Н., лекуван в периода 30.01.2022 г. - 07.02.2022 г. по КП № 168.2 в лечебното заведение, на стойност от 8020 лв.; 2) медицинска дейност по ИЗ № 5816/2022 г. на ЗОЛ К. И. К., лекуван в периода 20.02.2022 г. - 25.02.2022 г. по КП № 168.2 в лечебното заведение, на стойност от 8020 лв. Претендира се и сумата в общ размер от 4974,13 лв., представляваща обезщетение за забавеното плащане в размер на законната лихва върху главницата в общ размер от 16040 лв. за период на забава от 26.03.2022г. до 08.10.2024 г.

Съгласно чл. 128, ал. 1, т. 3 АПК на административните съдилища са подведомствени всички дела по искания за изпълнение на административен договор, доколкото не е предвидено друго в специален закон. В нормата на чл. 19а АПК е посочено, че в производство пред административните органи страните могат да сключат административен договор по въпроси от значим обществен интерес, само когато е предвидено в специален закон. Административният договор е писмено съглашение между административен орган и граждани или организации, сключва се в писмена форма и съдържа: страни, предмет и съдържание, дата на сключване и подписи на страните, ако друго не е предвидено в специален закон.

Съгласно чл. 45а, ал. 1 ЗЗО административният договор с физически или юридически лица по чл. 45 (каквото е и сключеният между страните индивидуален договор с № 22-2513 от 28.02.2020 г.) се сключва, изменя и прекратява съгласно закона, националните рамкови договори и анексите към тях, приети по реда на този закон. Нормата на чл. 45а, ал. 4 ЗЗО предвижда, че договорите, сключени между Националната здравноосигурителна каса, съответно Регионална здравноосигурителна каса по чл. 45 с физически или юридически лица, са административни договори. За тях чл. 19б и чл. 19в АПК не се прилагат.

На първо място, следва да се изясни, че несъмнено спорът по предявените обективно съединени иски е относно изпълнението на договорни задължения, а не относно прилагане на административноправни норми.

С нормата на чл. 351, ал. 10 от НРД за МД 2020-2022 г., ДВ, бр. 7 от 24.01.2021г., се въвежда разрешителен режим в ЦУ на НЗОК за извършване на дейности по КП № 168.1 и КП № 168.2, като следва да се има предвид, че на 17.05.2022 г. е добавено второ изречение в разпоредбата на чл. 351, ал. 10 от НРД за МД 2020-2022 г. и е въведено правилото, че дейността по КП № 168.1 и № 168.2 се заплаща след получаване на разрешение от управителя на НЗОК. Волеизявлението на управителя на НЗОК не представлява индивидуален административен акт, годен за оспорване по съдебен ред, защото не инкорпорира властническо волеизявление и от него автоматично не произтичат непосредствени правни последици предвид регламентирания в НРД механизъм на заплащане на медицинските дейности чрез издаване на фактури след получаване на месечно известие от РЗОК, съдържащо одобрената и отхвърлената от заплащане дейност. В подкрепа на такъв извод е отсъствие на предвидена в закона процедура за издаване на акт за отказ за заплащане на суми за отчитане и заплащане на договорена дейност по оказване на болнична

медицинска помощ по клинични пътеки, който при това да подлежи на обжалване по административен ред. Неплащането на отчетени медицински дейности на ЗОЛ е юридически факт, който сочи на неудовлетворено притезание за частно вземане и неговото реализиране и не може да бъде приравнено на административен акт - отказ. Доколкото не става въпрос за налагане на санкция или за покана за връщане на неоснователно получени суми, то съгласно правилото на чл. 19а, ал. 1 и 2 АПК вр. чл. 80 ЗЗО споровете за изпълнение на административни договори се решават по исков ред от компетентния според местната подсъдност административен съд.

В цитирания смисъл е практиката на Върховния административен съд, намерила израз, например, в решение № 6905 от 24.06.2025г. по адм. дело № 2029/2025г. на ВАС, VI отд.

По тези съображения съдът намира, че исковете са допустими, както и са предявени от и срещу надлежна страна, поради което и подлежат на разглеждане по същество.

Въз основа на установеното по делото от фактическа страна и съобразно приложимите правни норми, съдът приема, че предявените главни искове, разгледани по същество, са основателни, като съображенията за този извод са следните:

С оглед наведените от ответника възражения, спорът по делото се съсредоточава по въпроса дали ли е основание за заплащане на изпълнена и отчетена от лечебното заведение болнична медицинска помощ по КП № 168.2, оказана на здравноосигурени лица в периода м. януари и февруари 2022 г. В тази връзка ответникът възразява, че при процесните ИЗ № 3364/2022 г. и № 5816/2022 г. по КП № 168.2 е констатирано, че не са спазени изискванията на чл. 351, ал.10 от НРД за МД 2020-2022 във връзка с чл.9 от Вътрешните правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на КП № 168 „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания“ РД 16-46/29.09.2021 г., като счита, че поради това не е налице правно основание за заплащане на претендираната от лечебното заведение медицинска дейност за процесния период.

В случая по делото липсва спор, а и се установи от представените доказателства, че за процесните ИЗ са подадени заявления до НЗОК за разрешение, касаещо медицинска дейност по КП № 168.2 за периода м. януари – м. февруари 2022г., и са издадени разрешения за заплащане на дейността. От писмените доказателства по несъмнен начин се установява, че дейността за пациентите по ИЗ № 3364/2022 г. и № 5816/2022 г., чието заплащане се претендира, е в предметния обхват на договора с НЗОК, реално е извършена в изпълнение на договорните задължения на ищеца и същата е редовно отчетена при спазване клаузите на НРД и индивидуалния договор.

В разпоредбата на чл. 366, ал. 10 от НРД е предвидено ежедневно подадената по електронен път информация да се обработва в информационната система на НЗОК. След окончателната обработка за календарен месец в срок до 15,00 ч. на седмия работен ден, следващ отчетния месец, РЗОК изпраща по електронен път на изпълнителя на БМП месечно известие, съдържащо одобрената и отхвърлената от заплащане дейност, лекарствени продукти и/или медицински изделия, заплащани от НЗОК извън стойността на КП/АПр/КПр, и съответните основания за отхвърляне, както и информация за стойностите за: заплащане на неизползваеми остатъчни количества от лекарствени продукти, отразени в приложение № 8е от Наредба № 4 от 2008 г., възстановяване по реда на Механизма по чл. 369. Съгласно чл. 366, ал. 12, т. 5 от НРД за МД 2020-2022 г, основание за отхвърляне от заплащане по подадените в електронен вид заявления за плащане по ал. 10 е наличие на основание за незаплащане, установено в чл. 348 и 351.

Действително, както се посочи по-горе, на основание чл.351, ал.10 от НРД 2020-2022 е въведен разрешителен режим за дейността по КП № 168.2, като същата се заплаща след получаване на разрешение от управителя на НЗОК. В посочената разпоредба, обаче, не се съдържа срок на

валидност на даденото разрешение, като такъв е въведен единствено с чл.9 от Вътрешните правила за дейността на Комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на клинична пътека № 168 (№ 168.1 и № 168.2) - „Асистирана с робот хирургия при злокачествени заболявания“ РД-16-46/29.09.2021г. (Вътрешните правила), съгласно която разпоредба решението за заплащане на всеки конкретен случай е със срок на валидност от 30 дни, считано от датата на издаването му.

Настоящият съдебен състав споделя становището, че предвидените във Вътрешните правила за дейността на комисията в ЦУ на НЗОК и реда за разглеждане на заявления за заплащане на КП № 168 (№ 168.1 и № 168.2), утвърдени от управителя на НЗОК, срокове (за валидност на разрешението, за извършване на интервенцията и др.) не са от естество да обусловят отказ за плащане на извършена и надлежно отчетена медицинска дейност. Изяснено е в практиката на Върховния административен съд, че за целите на настоящото производство те не следва да бъдат прилагани по силата на чл. 17, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, тъй като в противоречие с позитивното право съдържат формални изисквания, препятстващи оказването на навременна, достъпна и качествена медицинска помощ. Така цитираното решение № 6905 от 24.06.2025г. по адм. дело № 2029/2025г. на ВАС, VI отд.

По тези съображения и предвид дадените съгласно чл.351, ал.10 от НРД за МД за 2020 – 2022 г. разрешения за извършване на дейността по КП № 168.2 на двете процесни ИЗ, налага се изводът, че неправилно е отказано заплащането на клиничните пътеки на двамата пациенти на обща стойност от 16040 лв. Лечебното заведение се явява изправна страна по договорното правоотношение, доколкото по делото е доказано реалното извършване за процесните месеци на твърдяната дейност по клинична пътека от предметния обхват на договора, в полза на здравноосигурени лица, при спазване на изискванията по договорите за оказване и качество на медицинската помощ и при надлежното ѝ отразяване в изпратените по електронен път в информационната система на НЗОК ежедневни отчети. В несъответствие с прокламираното в чл. 52, ал. 1 КРБ право на достъпна медицинска помощ и безплатно ползване на медицинско обслужване при условия и по ред, определени със закон и като последица - в противоречие с изискването и потребността на здравноосигурените лица от достъпна и навременна медицинска помощ, определящо пълноценната реализация на конституционно защитеното съдържание на правото на здравно осигуряване и на правото на здраве, на ищеца не е заплатено за извършените оперативни интервенции по ИЗ № 3364/2022г. и ИЗ № 5816/2022г.

По тези съображения съдът приема, че предявените главни искове се явяват основателни и следва да бъдат уважени в пълния предявен размер.

Основателността на главните искове обуславя и основателност на акцесорните претенции за заплащане на мораторна лихва върху главниците за осъществената и отчетена БМП, доколкото се установи наличието на главен дълг. По отношение на падежната дата на посочените плащания следва да се съобразят следните обстоятелства:

Съгласно разпоредбата чл.375 от НРД за МД 2020-2022 г., съответно чл.68 от индивидуалния договор, плащанията на изпълнителя се извършват чрез РЗОК до 25-то число на месеца, следващ отчетния. Съобразявайки тези срокове и предвид факта, че медицинската дейност и по двете истории на заболяването е отчетена в месечната справка за отчетния месец февруари 2022 г., то ответникът е в забава за извършване на плащането, считано от 26.03.2022 г. Върху признатия размер на главниците законната лихва за забава за периода от 26.03.2022 г. до подаването на исковата молба - 08.10.2024 г., възлиза в размер на 4 974.13 лв., определен от съда чрез лихвен калкулатор, поради което предявеният иск по чл. 86 ЗЗД следва да бъде уважен в пълния предявен

размер.

Акцесорният характер на претенцията за законната лихва върху главницата от предявяване на исковете – 09.10.2024 г., до окончателното погасяване, обуславя и нейната основателност.

По разноските в производството.

При този изход на делото право на разноси има ищецът, поради което следва да му бъдат присъдени своевременно претендираните и доказани разноси по делото в размер на 50 лв., представляващи заплатена държавна такса за завеждане на исковата молба.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 във вр. с чл. 19ж, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, 72 с-в,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса, със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Л.“, [улица], да заплати на „АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ТОКУДА" ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Л.“, [улица], сумата в общ размер от 16 040 лв., представляваща стойността на болнична медицинска дейност, оказана на здравноосигурени лица по ИЗ № 3364/2022 г. и ИЗ № 5816/2022 г. по КП № 168.2 в периода м. януари – м. февруари 2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на исковете - 09.10.2024 г., до окончателното изплащане на вземането, както и сумата в размер от 4974.13 лв., представляваща законна лихва за забава в плащането на главницата за периода от 26.03.2022 г. до 08.10.2024 г.

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса, със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Л.“, [улица], да заплати на „АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ ТОКУДА" ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Л.“, [улица], сумата от 50 лв., представляваща разноси по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: